

Nov dosje alpMedie o umetnem zasneževanju na območju Alp

V Alpah je vedno več smučarskih prog, ki so opremljene s sistemi za umetno zasneževanje. Stališča, ki jih o tej problematiki zastopajo naravovarstveni in turistični krogi, si pogosto nasprotujejo... [Več na strani 1](#)

Švica: preusmerjanje tovornega prometa na železnico napreduje le počasi

Novo poročilo o izvajanju procesa preusmerjanja prometa s cest na železnico, ki so ga pripravili v švicarskem Zveznem uradu za promet (UVEK), ni prav nič „pomirjujoče“... [Več na strani 2](#)

Delovna skupnost Alpe-Jadran zahteva okrepitev čezmejnega sodelovanja

Delovna skupnost Alpe-Jadran je na plenarnem zasedanju, ki je 24. novembra 2004 potekalo na Madžarskem, sprejela dve resoluciji, katerih cilj je okrepitev sodelovanja na nadregionalni in transnacionalni ravni. [Več na strani 3](#)

Nov dosje alpMedie o umetnem zasneževanju na območju Alp

V Alpah je vedno več smučarskih prog, ki so opremljene s sistemi za umetno zasneževanje. Stališča, ki jih o tej problematiki zastopajo naravovarstveni in turistični krogi, si pogosto nasprotujejo. CIPRA je v zvezi s tem na spletnih straneh informacijske službe alpMedia v že preizkušeni obliki objavila nov dosje z naslovom „Umetno zasneževanje v alpskem prostoru“ in v njem zbrala informacije s tega področja. Osnovni dokument dopolnjujejo številne novice, navedbe spletnih povezav ter podatki o publikacijah in prireditvah.

Poročilo, ki je sedaj na voljo v vseh štirih alpskih jezikih, vsebuje različna dejstva o zasneževanju tako z ekološkega kot tudi z ekonomskega vidika. Uvodnemu poglavju o začetkih in razvoju umetnega zasneževanja sledijo opis načina delovanja, navedbe o porabi naravnih virov zaradi snežnih topov, prikaz današnjega stanja v Alpah, raziskava stroškov in razprava o učinkih umetnega zasneževanja na okolje. Osnovni dokument zaključuje poglavje o podnebnih spremembah in nadaljnjih razvojnih možnostih zimskega turizma.

Na območju Alp danes zasnežujejo približno četrtno vseh smučarskih površin, pri čemer je opaziti trend izrazitega naraščanja. Sistemi zasneževanja se postavljajo v vedno višjih nadmorskih višinah, deloma celo na ledenikih, posledica tega pa so vedno bolj negativni vplivi na okolje. Zlasti obsežna gradbena dela (gradnja podzemnih sistemov cevovodne napeljave, vodni zbiralniki itd.) imajo na občutljive gorske ekosisteme izreden vpliv.

Samo v Avstriji so v zadnjih desetih letih v sistem umetnega zasneževanja vložili okoli 800 milijonov evrov. Za hektar zasneževanih smučišč znašajo investicijski stroški 140.000 evrov. Tu so še stroški obratovanja, ki naraščajo ravno tako kot poraba naravnih virov pri vedno višjih temperaturah. Od leta 1970 so se temperature v Švici zvišale v povprečju za 1,5°C, obračunski modeli pa napovedujejo zvišanje za nadaljnjih 1,4°C do 5,8°C do konca tega stoletja. Na območju Alp na splošno ni mogoče več z gotovostjo pričakovati zadostnih količin snežnih padavin, kar bi moralo postati izhodišče za razpravo o zavzemanju ali zavračanju umetnega zasneževanja.

Dosje: http://www.alpmedia.net/d/dossier_detail.asp?DossierID=11&Sprache=5 (sl)

Vsebina

Nov dosje alpMedie o umetnem zasneževanju na območju Alp [1](#)

Švica: preusmerjanje tovornega prometa na železnico napreduje le počasi [2](#)

Negativni vplivi nihanja gladine vode na ekologijo tekočih voda [2](#)

Od zelenjavnega vrta do supermarketa - poraba zemljišč v Franciji [2](#)

Predlog za uvrstitev Mount Everest na Unescov seznam ogrožene svetovne dediščine [2](#)

Delovna skupnost Alpe-Jadran zahteva okrepitev čezmejnega sodelovanja [3](#)

Liberalizacija javnih storitev povečuje nasprotja med regijami v švicarskih Alpah [3](#)

Smučarski turizem: italijanski turistični delavci v strahu zaradi upada zimskega turizma..... [3](#)

Na zahodu nekaj novega o Alpski konvenciji [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

Saj ni res, pa je... [4](#)

Švica: preusmerjanje tovornega prometa na železnico napreduje le počasi

Novo poročilo o izvajanju procesa preusmerjanja prometa s cest na železnico, ki so ga pripravili v švicarskem Zveznem uradu za promet (UVEK), ni prav nič „pomirjujoče“. Število tovornih vozil, ki prečkajo Alpe, naj bi se sicer predvidoma tudi v letu 2004 zmanjšalo na 1,3 mio. voženj, vendar pa je to še zelo daleč od cilja, ki do leta 2009 predvideva 650.000 voženj letno.

Zakon o preusmerjanju prometa na železnico je sedaj že skoraj štiri leta v veljavi, ukrepi, kot so npr. taksa za težka tovorna vozila glede na obremenitev (LSVA), reforma železniškega prometa ali subvencioniranje železniškega tovornega prometa, pa naj bi pospešili proces preusmerjanja tovornega prometa na železnico. Kot ugotavlja poročilo, ti instrumenti za doseg zastavljenega cilja preusmeritve ne bodo zadostovali. V poročilu je obravnavana zlasti problematika predornin ter borza tranzitnih pravic v cestnem prometu, katere ustanovitev predlaga društvo Alpska pobuda.

Več informacij in viri: <http://www.uvek.admin.ch/verkehr/div/00761/?lang=de> (de) ; http://www.initiative-des-alpes.ch/f/PDFs/fieber_f.pdf (fr); http://www.iniziativa-delle-alpi.ch/i/PDFs/fieber_i.pdf (it)

Negativni vplivi nihanja gladine vode na ekologijo tekočih voda

WWF Švica in Švicarska ribiška zveza (SFV) sta javnost pred kratkim opozorila na negativne vplive umetnih nihanj vodne gladine, ki so posledica obratovanja hidroelektrarn. Nova raziskava WWF kaže, da ima vsakodnevno umetno nihanje vodne gladine uničujoče posledice za ekosistem tekočih voda. Ko se gladina dvigne, voda živa bitja, ki v njej živijo, odplavi oziroma jih naplavi, ko gladina vode upade. Poleg tega je rečno dno zaradi procesa sedimentacije že skoraj v celoti zamuljeno in utrjeno, to pa ima škodljive posledice za ta življenjski prostor.

Od 17 vrst rib, ki še živijo v Alpskem Renu, je danes ogroženih 16 vrst. Da bi zaustavili izginjanje vrst v tej in drugih švicarskih rekah, ki jih ogrožajo hidroelektrarne, zahtevata WWF in SFV od države in parlamenta jasne ukrepe za ureditev problematike, povezane z nihanjem vodne gladine, ki je posledica obratovanja hidroelektrarn.

Vir in nadaljnje informacije: http://www.wwf.ch/wwfdata/media/de/studie_schwallsunk.doc (de); Thierstein, A. (2004) Liberalisierung öffentlicher Dienstleistungen. Bern.

Od zelenjavnega vrta do supermarketa - poraba zemljišč v Franciji

Francosko združenje za prostorsko planiranje in razvoj podeželja je pred kratkim izdalo belo knjigo z naslovom „Konec krajine?“, v kateri je osrednja pozornost namenjena problematiki izkoriščanja zemljišč za namene urbanizacije. Vedno več njivskih površin je namreč pozidanih s stanovanjskimi in poslovnimi stavbami, poraba zemljišč pa zaskrbljujoče narašča.

Tak razvoj je še posebej opazen na turističnih gorskih območjih, kjer je, recimo, v Visoki Savoiji konkurenčni boj za zemljišča že začel zavzemati nevarne razsežnosti. Vsako leto se v to regijo priseli okoli 7.000 ljudi, kar ima za posledico, da znaša poraba 500 kvadratnih metrov na novega prebivalca in 500 hektarjev za ukrepe urejanja prometne dostopnosti. Če se bo razvoj nadaljeval s tako hitrostjo, bo dolina reke Arve v celoti pozidana v naslednjih desetih letih. Na podlagi predlogov, s katerimi se večina strinja, želi zato združenje spodbuditi razpravo o teh vprašanjih in obenem vplivati na vsebino zakona o reformi kmetijstva in dodeljevanju zemljišč, ki ga namerava sprejeti francoska vlada. Vir: http://www.safer.fr/6-actualite/conf_livreblanc_12102004.htm (fr)

Predlog za uvrstitev Mount Everesta na Unescov seznam ogrožene svetovne dediščine

Območje Mount Everesta ogroža globalno segrevanje, zato bi moralo biti uvrščeno na Unescov seznam ogrožene svetovne dediščine. Tak zahtevek so alpinisti in predstavniki okoljske skupine Friends of the Earth konec novembra predložili odboru UNESCO. Nove raziskave v Narodnem parku Sagarmatha so namreč pokazale, da se led in ledeniki okrog najvišje gore našega planeta talijo vedno hitreje. Posledica je nastanek velikih ledeniških jezer, ki ogrožajo prebivalce dolin. Dolgoročno gledano pa se lahko zaradi taljenja poruši celotna vodna bilanca v regiji.

Če bi se to območje uspelo uvrstiti na omenjeni seznam, bi se morale države, ki so članice UNESCO, zavezati k preprečevanju vzrokov za ogroženost območja, tj. segrevanja podnebja, in k zmanjševanju toplogrednih plinov. Sicer pa je stanje tudi tukaj tako kot pri Kjotu: držav ni mogoče prisiliti k ukrepanju. V tem primeru bi se zgodilo prvič, da bi na seznam uvrstili neko območje, ki je ogroženo zaradi podnebnih sprememb.

Viri in več informacij: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/4018261.stm (en), <http://whc.unesco.org/pg.cfm?cid=86> (en)

Delovna skupnost Alpe-Jadran zahteva okrepitev čezmejnega sodelovanja

Delovna skupnost Alpe-Jadran je na plenarnem zasedanju, ki je 24. novembra 2004 potekalo na Madžarskem, sprejela dve resoluciji, katerih cilj je okrepitev sodelovanja na nadregionalni in transnacionalni ravni. Po eni strani naj bi prišlo do institucionalizacije sodelovanja med regijami s pomočjo preglednega skupnega pravnega instrumenta. Delovna skupnost Alpe-Jadran v zvezi s tem poziva države članice EU in parlament, da ustvarijo pogoje za sprejem mednarodnega zakonodajnega instrumenta.

V drugi resoluciji je zapisana zahteva po večji finančni pomoči EU za prostorsko sodelovanje in nadaljnje delovanje strukturnega sklada INTERREG po letu 2006. Povečanje sredstev je potrebno zlasti zaradi vedno večjega števila zunanjih in notranjih meja ter vedno večjih razlik v razvoju na obmejnih območjih. Od leta 1978 dalje skupnost koordinira in obravnava vprašanja o gospodarskih, družbenih in okoljskopolitičnih temah v 16 regijah, ki so članice skupnosti, med katerimi so tudi alpske države Avstrija, Italija, Nemčija in Slovenija.

Več informacij: <http://www.alpeadria.org/> (de/slo/it)

Liberalizacija javnih storitev povečuje nasprotja med regijami v švicarskih Alpah

Nova raziskava Švicarskega nacionalnega raziskovalnega programa NFP 48 „Krajine in habitati v Alpah“ opozarja, da liberalizacija javnih storitev pogloblja neenak položaj med središči in periferijo v alpskem prostoru. Kot ugotavlja anketa, ki je zajela 1385 podjetij iz švicarskih gorskih kantonov, podjetja na obrobni območjih ocenjujejo, da so se zaradi večje tržne usmerjenosti javnih storitev, kot so pošta, telekomunikacije, javni promet in elektrika, znašla v zapostavljenem položaju in da že občutijo neposredne negativne posledice. Podjetja s sedežem v središčni legi gorskih območij nasprotno menijo, da lokacija nima negativnega vpliva na njihov položaj. V primerjavi z malimi in srednje velikimi podjetji so velika podjetja veliko bolj naklonjena liberalizaciji, saj le-ta povečuje povpraševanje. Medtem ko večina podjetij meni, da je liberalizacija trga na področju telekomunikacij pozitivna, pa negativno ocenjuje zlasti odpiranje trga poštne storitve.

Gorski kantoni so pred dvojnim izzivom. Po eni strani bi morala biti središča na gorskih območjih kar najbolje povezana z večjimi švicarskimi središči, po drugi strani pa bi bilo treba razvoju obrobni regij posvetiti več pozornosti. Strategija, ki bi natančno opredeljevala cilje posameznih območij, bi prav gotovo prispevala k obvladanju teh izzivov. Vir in nadaljnje informacije: http://www.nrp48.ch/projects/projects_detail_gp?id=90&nfpprojnum=30 (en)

Poštni avto na gorskem območju

© <http://www.postauto.ch>

Smučarski turizem: italijanski turistični delavci v strahu zaradi upada zimskega turizma

Turistični delavci v Italiji so izrazili bojazen, ker v Italiji število smučarjev upada. Že od leta 1997 se je delež aktivnih smučarjev v Italiji zmanjšal za 35 odstotkov, rahlo povečanje števila je bilo opaziti le v zadnjih dveh zimskih sezonah. Na začetku letošnje zimske sezone je gospodarski časopis Il Sole 24 ore poročal o anketi inštituta Trademark Italia, ki je obravnavala ta problem.

Napovedi za letošnjo sezono so po podatkih mednarodnega raziskovalnega inštituta za turistično gospodarstvo Ciset črnoglede tako za italijanski zimski kot tudi za zimski turizem drugih držav. Razlogi za nastalo krizo so podražitev smučarskih kart in prenočišč (za zadnja je Trademark napovedal povišanje cen za 4,8 %), konkurenca tujih smučišč, zlasti v vzhodnoevropskih državah, npr. Bolgariji in Romuniji (v teh državah je mogoče predvideti dvig števila obiskovalcev z 22 oz. 40 %) ter neugodne gospodarske razmere. Po podatkih združenja žičničarskih podjetij ANEF zimski turizem v Italiji ustvari 10 milijard evrov.

Vir in več informacij: Il Sole 24 ore, 21. 11. 2004; <http://venus.unive.it/ciset/> (it/en), <http://www.anef.it/> (it)

Na zahodu nekaj novega o Alpski konvenciji

Pri ratifikaciji protokolov Alpske konvencije napredujeta Francija in Monako obotavljivo. Državi sta sicer že ratificirali nekatere protokole, tudi francoski parlament naj bi v kratkem po skrajšanem postopku in brez razprave sprejel sklep o ratifikaciji vseh še preostalih protokolov, vendar pa temu nekateri nasprotujejo, zlasti zato, ker se ministrstvo za okolje in razvoj predhodno ni posvetovalo z nacionalno komisijo, ki je bila ustanovljena prav zaradi Alpske konvencije. V Franciji so zato v celoti spremenili prvotni načrt, ki je predvideval, da bo nacionalna skupščina ratifikacijo potrdila 29. novembra, senat pa še v letošnjem letu. V Monaku pa bodo protokoli o urejanju prostora in trajnostnem razvoju, turizmu, varstvu tal, o reševanju sporov ter protokol o varstvu narave in zaščita krajine začeli veljati 3. februarja 2005, potem ko je bila 3. novembra 2004 deponirana listina o ratifikaciji.

Informacij: http://www.cipra.org/s/alpenkonvention/offizielle_texte/uebersicht_stand_protokolle.htm?n_LID=5 (sl)

O tem in onem

Predstavitve projekta o gorah v Sredozemlju na kongresu IUCN

Na kongresu Svetovne zveze za ohranjanje narave (IUCN), ki je od 17. do 25. novembra 2004 potekal v Bangkoku, je italijanski minister za okolje predstavil projekt o gorah v sredozemskem prostoru (Montagne del Mediterraneo). V središču pozornosti je bilo poleg pilotnega projekta APE (Appennine Parks of Europe), ki spodbuja trajnostni razvoj na območju Apeninov, tudi čezmejno sodelovanje v zahodnih Alpah. Projekt o gorah v Sredozemlju podpirajo italijansko okoljsko ministrstvo in okoljevarstveni organizaciji Federparchi in Legambiente.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.parks.it/federparchi/> (it)

Bavarski referendum „Iz ljubezni do gozdov“ ni uspel

V seznam za udeležbo na bavarskem referendumu „Iz ljubezni do gozdov“ se je vpisalo okoli 9,3 odstotka bavarskih volilnih upravičencev, kar pomeni, da je bil le za las zgrešen 10-odstotni prag, ki bi bil potreben za razpis referenduma o gozdarski reformi. A kljub temu je bil to najboljši rezultat za referendum v zadnjih sedmih letih. Bavarska Zveza za gozdove vidi v tem jasno sporočilo bavarski deželni politiki, naj v bistvenih točkah spremeni načrtovano gozdarsko reformo. Bavarska vlada je Zvezi za gozdove že ponudila "konstruktiven dialog".

Vir in več informacij: <http://www.volksbegehren-wald.de/> (de)

Lov v Narodnem parku Stelvio/Stilfser Joch v Italiji ponovno dovoljen

Ker je bolzansko upravno sodišče zavrnilo pritožbo organizacij WWF in Zveze za odpravo lova, je v Narodnem parku Stelvio/Stilfser Joch spet dovoljen lov na jelena. Kot je bilo predvideno, se bo lovna doba končala 15. decembra, odobren pa je odstrel 490 živali. Zagovorniki lova so to odločitev pojasnili z nujnostjo odstrela, s čimer naj bi bilo mogoče preprečiti poškodbe rastja in bolezni nadštevlnih populacij divjadi. WWF pa je izrazila stališče, da nikakor ni dovolj trdnih dokazov o obsegu škode, ki naj bi jo povzročile živali, in da obstajajo boljše metode, kot je odstrel – eden takih ukrepov bi lahko bila postavitve pregrad.

Vir: http://www.wwf.it/news/17112004_6890.asp (it)

Prireditve – več na www.alpMedia.net

Mednarodni posvet: **National Strategy for Sustainable Mountain Development - An Integrated Approach**. Teheran (Iran), 13.-14. 12. 2004. Organizira Mountain Environment Protection Society (MEPS).

Več informacij na spletnem naslovu:

<http://www.fao.org/countryprofiles/index.asp?lang=en&iso3=IRN&subj=5> (en)

Demonstracija: **Protest proti „Croisière Blanche“**. Gap (Francija), 22. 1. 2005, in Champsaur (Francija), 25. 1. 2005. Organizirajo: Mountain Wilderness France, Club Alpin Français, Société Alpine de Protection de la Nature. Več informacij na spletnem naslovu: sapn@wanadoo.fr

Mednarodna konferenca: **Biotska raznovrstnost: znanost in upravljanje (Biodiversité: Science et Gouvernance)**. Pariz (Francija), 24.-28. 1. 2005. Konferenčni jezika: angleščina in francoščina. Organizira: UNESCO.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.recherche.gouv.fr/biodiv2005paris> (fr/en)

14. forum o konstrukcijah (14e édition du Forum de la Construction de Crans-Montana). Tema: Razvoj prostočasnih dejavnosti v gorskih turističnih krajih: kateri so vplivi na gradbeno dejavnost in lokalno turistično industrijo? Crans-Montana (Švica), 3. 2. 2005. Konferenčni jezik: francoščina. Organizira: Confrérie du Bâtiment.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.forum-construction.ch> (fr)

Delavnica: **Remote Sensing of Snow and Glaciers: Important Water Resources of the Future**. Bern (Švica), 21.-23. 2. 2005. Konferenčni jezik: angleščina. Organizira: European Association of Remote Sensing Laboratories (EARSeL). Več informacij na spletnem naslovu:

<http://dude.uibk.ac.at/lissig/Conferences/Berne2005/index.html> (en)

Saj ni res, pa je...

... Na obzorju se spet kažejo prvi obrisi novega „mega“ gradbenega projekta v Alpah. Potem ko so volivci iz Davosa pristali na gradnjo stolpnice na planini Schatzalp, želi alpski nebotičnik sedaj postaviti tudi občina Lax v švicarskem kantonu Valais. Na planini Laxeralp, ta leži na nadmorski višini 2200 metrov in meji na območje Jungfrau, Aletscha in Bietschhorna, ki je bilo proglašeno za Unescovo svetovno naravno dediščino, naj bi tako do leta 2007 postavili sto metrov visok luksuzen hotel, ki bo vrtljiv in bo imel obliko stolpa. Stroški gradnje so ocenjeni na 80 do 100 mio. CHF. Odgovorni v občini Lax si od projekta seveda obetajo gospodarske spodbude in so zato s kantonalno oblastjo že vzpostavili stik...

Vir:

<http://www.20min.ch/news/schweiz/story/27183929> (de)